

tekre (bírságra) terjedjen ki. Ha azonban az ügyvéd felelőssége az illetékért beáll és az ügyvéd az erről történt értesítés vételétől számított 8 nap alatt az egyszeres illetéket nem fizeti meg, úgy az 50%-os felemelt illeték az ügyvéd terhére is előírandó;

b) minden határozat, az is, amely a fél terhére írja elő az illetéket, az általános szabályokhoz képest, az ügyvédnek kézbesítendő.

3. A 400 P.-ön aluli ügyek illetékei, lényegesen mérséklendők. Ugyancsak lényegesen mérséklendők a másodpéldányi, mellékleti és felzeti illetékek is.

4. A viszontkeresettel kapcsolatos jegyzőkönyvi illetéket, illetőleg illetéktöbbletet, a viszontkeresetet támasztó alperes legyen köteles viselni.

5. A kényszeregyességi eljárásban a jelenleg érvényben levő szabályok szerint az egyes hitelezőket terhelő jegyzőkönyvi illeték, az adósra háritandó.

6. Azoknak az ügyvédeknek, akik az 1931. december 31-ig terhükre előirt törvénykezési illetékeket 1932. február 15-ig befizetik, az ezekkel az illetékekkel kapcsolatos kamatok és bírságok engedtesse el. Ha az illeték befizetésének elmulasztása 1931. december 31. előtt történt ugyan, de a pénzügyi hatóság az illetéket és bírságot ez időpont után írja elő, az ügyvéd az illetéket bírság és kamatmentesen a meghagyás kézbesítését követő 30 nap alatt fizethesse meg.

7. A jelenlegi lelevezési rendszerben a jutalékozást meg kell szüntetni, mert az ügyvédségre rendkívül súlyos terhet és sok esetben felesleges mukatöbbletet ró.

8. Az illetékkivetési rendszer elvi változtatására vonatkozó indítványokkal szemben ezuttal állást foglalni nem kívánunk, hanem a fenti módosítások mellett, — egyelőre, — az eddig hatályban volt rendszert véljük fenntarthatónak, mivel a jelenlegi időt alapvető reformok keresztülvitelére alkalmasnak nem találjuk.

Ezen indítvány 1—7. pontját az *Országos Ügyvédszövetség* december 13-án megtartott igazgatótanácsi ülése egyhangulag elfogadta, miután azt *Nagy Dezső Bálint dr.* előadó magáévátette.

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT.

A lakásépítő külön tevékenység útján emelt épület jövedelmének a társulati adó alóli mentessége iránti igény csak az építető vállalkozói illeti meg. (Közigazgatási Bíróság 4.583/1930. P. szám.) Panaszos azon az alapon kéri a társulati adó törlését, hogy más jövedelme nincsen, mint az 1923. évi XXXIV. t.-c. alapján ideiglenesen adómentes épületből eredő jövedelem, amely jövedelem

a felhívott törvény 1. §-ának c) pontja alapján a társulati adó alól is mentes.

A bíróság a kifogást alaptalannak találta.

A nem vitás tényállás szerint a B. Takarékpénztár Részvénytársaság által alapított P.-utca 3. számú bérház részvénytársaság részvényeit a részvényeknek a bejelentés időpontjában tulajdonosai S. Gyula és érdektársaitól vásárolták meg, vagyis az építető vállalatnak 1929. évben már nem azok voltak a tulajdonosai, akik az épületet 1924-ben tető alá hozták.

Az 1923. évi XXXIV. t.-c. 1. §-a adóügyi kedvezményeket ad a lakásépítési tevékenységben résztvevő érdekeltségek részére és ha az épületet társulati adó alá eső vállalat emelte, akkor az 1. §. c) pontja szerint a társulati adó alapjának megállapításánál az adómentes épületből származó jövedelmet a mérleg-szerinti jövedelemhez nem szabad hozzászámítani. Ezen törvényes rendelkezésből — amelyet mint kedvezményt kiterjesztően magyarázni nem szabad — nyilvánvaló, hogy az 1. §. c) pontjában engedélyezett adókedvezményre csakis az a vállalat tarthat igényt, amelyik a lakásépítési tevékenységben részt vett, amelyik az épületet építette, amelyik a tőkét egy olyan időpontban, amidőn az építkezés a köz érdekében kívánatos, — de az építető szempontjából rentabilis nem volt, új építkezésbe fektette és nem lehet a kedvezményt azokra is kiterjeszteni, akik egy későbbi időpontban, amidőn az építkezés előmozdítása céljából a törvényhozás ezen kedvezmény megadását szükségesnek már nem találta, vásárolták házat akár olyan vállalatától is, akit a kedvezmény megilletett.

A házadómentesség tárgyi mentesség, a társulati adó alóli mentesség azonban személyi mentesség és csak azt a vállalatot illeti meg, melynek a törvény a kedvezményt megadta. Ha az építető vállalat az épületet eladja, az építető vállalatot megillető adóügyi kedvezmény az új tulajdonost nem illeti meg, mert az 1. §. c) pontjában adott kedvezmény nem az épületet, hanem annak a tulajdonosait illeti meg, a tulajdonos jövedelmét mentesíti az adó alól, azét a tulajdonosét, aki az épületet építette.

Panaszos részvénytársaság üzletköre a panaszban előadottak szerint kizárólag a szóbanforgó bérház kezelése és tulajdona kizárólag a szóbanforgó épület. Ha tehát a vállalat összes részvényei az építkezés befejezése óta gazdát cseréltek és a fent megnevezett pénzügyi tárcájából a S. család kezén át a bejelentésben meg nem nevezett részvényesek kezébe kerültek, akkor nem lehet azt állítani, hogy az épület tulajdonosa ma is az a vállalat, amely azt építette, mert ma már nem a takarékpénztár a háztulajdonos, hanem azok, akik az összes részvényeket megvásárolták. A részvénytársaság jelen alakulatában csak külső megjelenési formája azon érdekközösségnek, amely az épületet az építetőtől teljes egészében megszerezte és amely

érdekközösségre azt a kedvezményt, amelyet a törvény az építetőknek adott, kiterjeszteni nem lehet.

A vállalat saját tőkéjének tekintendő az új részvényekért befizetett összeg is. (Közigazgatási Bíróság 15.872/1928. P. szám.) A részvénytársaság az 1926. évi október hó 27-én új részvényeket bocsátott ki, amelyeknek osztalékjogosultsága csak az 1927. évi január hó 1-én kezdődött. Az intézet az új részvényekért befizetett 83.000 P után az év végéig járó kamatkártalanítás fejében 10,519.200 papírkoronát, vagyis 841 P 54 fillért fizetett ki az új részvényeseknek.

Panaszos sérelmesnek tartja, hogy ezt a rendes betétkamatnak megfelelő kamattérítést a mérlegszerű nyereséghez hozzáadták és megadóztatták, ellenben az új részvényekért befizetett 83.000 P-t az adókulcs megállapítása során nem számították hozzá a saját tőkéhez, minek következtében 2.214 P adóalap után 18% kulcs alkalmazásával állapították meg a társulati adót.

A bíróság panaszosnak a kamatok megadóztatása miatt emelt kifogását alaptalannak, ellenben a saját tőke összegének megállapítása és a 18% adókulcs alkalmazása miatt emelt kifogását alaposnak találta. Ugyanis a társulati adóról szóló hivatalos összeállítás 13. §-ának 12. pontjában foglalt rendelkezésnél fogva a részvények után kifizetett kamatokat a mérlegszerű nyereséghez hozzá kellett adni. Ennek törvényessége nem vitatható. De épen ez a rendelkezés jogalapot szolgáltat arra, hogy az új részvényekért évközben befizetett és a saját tőkéhez csatolt összeget, amely az évnek egy részében már dolgozott és az adóalapot is gyarapította, az adókulcs megállapítása során — saját tőke gyanánt — számításba vegyék.

Eszerint a saját tőke helyes összege 330.334 P 85 f, amelynek 10%-a 33.033 P 48 fillér. A II. fokon megállapított 26.995 P adóalap után tehát 16% adókulcs alkalmazásával 4319 P 20 f társulati adó kirovásának van helye.

Tanulmányi út költségeinek az üzleti kiadások terhére való elszámolása csak akkor foghat helyt, ha a tanulmányút egy már lekötött vagy lekötésre kilátásban levő vállalkozás érdekében történik és a költség az ilyen konkrét vállalkozásból eredő bevétellel arányban áll. (Közigazgatási Bíróság 4.792/1930. szám.) Panaszos fél általános kereseti adóalapja az eredményszámla adatai alapján állapított meg, s a kifogás az, hogy az amerikai tanulmányút címén kiadásként elkönyvelt 7690 pengős tétel a mérlegszerű eredményhez hozzáadatott.

A panasz alaptalan.

Az adózó fél e tételnek az adóalapba történt bevonása ellen azzal érvelt, hogy az amerikai tanulmányút foglalkozásának természetéből folyó szükségesség, s a kereseti adóról szóló 1927. évi 300/P. M. számú hivatalos összeállítás is megengedi a nyers bevételnek ily címen való csökkentését, s a pénzügyi hatóságra